

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/10/2019
Identifikačné číslo spisu:	8019200373
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8019200373.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti povinnému I. V. pre porušenie § 144A zákona Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) o cestnej premávke z roku 1988 a iné na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2019 v Bratislave o odvolaní I. V. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3. septembra 2019, sp. zn. 5Ntc/4/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3. septembra 2019, sp. zn. 5Ntc/4/2019, zrušuje.

Podľa § 12 ods. 2 písm. d) zák. č. 183/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí o peňažnej sankcii v Európskej únii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 183/2011 Z. z.“) odmieta uznať a vykonať rozhodnutie Magistrátneho súdu v Crawley, Spojené kráľovstvo, z 20. septembra 2018, č. 1800689946, ktorým bola povinnému I. V., nar. XX. I. XXXX, trvale bytom D. D. E., I. XX, okres T., uložená za trestný čin podľa § 144A zákona Spojeného kráľovstva o cestnej premávke z roku 1988 a Dodatku 2 zákona Spojeného kráľovstva o dopravných priestupkoch z roku 1988, ktorého sa dopustil tak, že 15. marca 2018 v Peterborough bol tou osobou, na meno ktorej bolo vozidlo, konkrétne motorové vozidlo AY58ZHD zapísané podľa zákona o spotrebnej dani a registrácii vozidiel z roku 1994, keď nespĺňalo požiadavky na poistenie podľa § 144A zákona o cestnej premávke z roku 1988, peňažná sankcia v celkovej výške 350,- britských libier.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 3. septembra 2019, sp. zn. 5Ntc/4/2019, rozhodol podľa § 13 ods. 1, ods. 4 zákona č. 183/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí Magistrátneho súdu v Crawley (ďalej len „magistrátny súd“) z 20. septembra 2018, č. 1800689946, ktorým bola povinnému I. V.M. uložená za trestný čin podľa § 144A zákona Spojeného kráľovstva o cestnej premávke z roku 1988 a Dodatku 2 zákona Spojeného kráľovstva o dopravných priestupkoch z roku 1988, ktorého sa dopustil na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozsudku, peňažná sankcia v celkovej sume 350,- britských libier.

Proti tomuto rozsudku, ktorý bol povinnému I. V. oznámený doručením jeho rovnopisu 11. septembra 2019, podal tento 24. septembra 2019 odvolanie. V jeho dôvodoch uviedol, že od 7. decembra 2017 už býval na adrese trvalého pobytu, bol vedený v evidencii Úradu práce v Kežmarku, Slovensko od toho času neopustil a vozidlo S. je od 7. decembra 2017 tiež na Slovensku. V prílohe pritom predložil kópiu rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, z 3. mája 2018, číslo 4631/2018-PP-DvN, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok ho počnúc 6. februárom 2018 zaradil do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal na podklade odvolania I. V., ktoré bolo podané oprávnenou osobou včas, zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že toto je dôvodné.

Podľa § 12 ods. 2 písm. d), bod 1. zákona č. 183/2011 Z. z. uznanie a výkon rozhodnutia o peňažnej sankcii súd odmieta aj vtedy, ak z osvedčenia vyplýva, že dotknutá osoba sa osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii, okrem prípadov, keď sa v osvedčení uvádza, že dotknutá osoba v súlade s procesnými požiadavkami právneho poriadku štátu pôvodu bola včas predvolaná, a tým informovaná o termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii, alebo sa jej inými prostriedkami doručili informácie o termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania, a informovaná o tom, že justičný orgán štátu pôvodu môže vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania.

Podľa čl. 7 ods. 2 písm. i), bod (i) rámcového rozhodnutia Rady 2005/214/SVV z 24. februára 2005 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na peňažné sankcie (Ú.v. EÚ L 76, 22.3.2005) v znení Rámcového rozhodnutia Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní [Ú.v. EÚ L 081, 27.3.2009 (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2005/214)] príslušný orgán vykonávajúceho štátu môže tiež odmietnuť uznať a vykonať rozhodnutie, ak sa zistí, že podľa osvedčenia uvedeného v článku 4 sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď sa v osvedčení uvádza, že dotknutá osoba v súlade s ďalšími procesnými požiadavkami vymedzenými vo vnútroštátnom práve štátu pôvodu bola včas buď osobne predvolaná, a tým informovaná o stanovenom termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, alebo sa jej inými prostriedkami skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania, a informovaná o tom, že možno vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že hoci podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) rámcové rozhodnutia nemôžu mať priamy účinok, ich záväzný charakter ukladá vnútroštátnym orgánom a najmä vnútroštátnym súdnym orgánom povinnosť [euro]konformného výkladu vnútroštátneho práva. Vnútroštátne súdy, ktoré uplatňujú vnútroštátne právo, sú povinné vykladať toto právo s čo najväčším ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, aby sa dosiahol ním sledovaný účinok. Táto povinnosť [euro]konformného výkladu vnútroštátneho práva je obsiahnutá v Zmluve o fungovaní Európskej únie, keďže vnútroštátnym súdom umožňuje v rámci ich právomocí zaistiť úplnú účinnosť práva Európskej únie (pozri rozsudok Súdneho dvora z 5. septembra 2012, Joao Pedro Lopes Da Silva Jorge., C-42/11, EU:C:2012:517, body 53 a 54).

Podľa čl. 7 ods. 2 písm. i), bod (i) rámcového rozhodnutia 2005/214, ktorému obsahovo zodpovedá § 12 ods. 2 písm. d), bod 1. zákona č. 183/2011 Z. z., vykonávajúci justičný orgán môže odmietnuť, resp. odmietať uznať a vykonať rozhodnutie o peňažnej sankcii, ak sa dotknutá osoba nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď je z osvedčenia mimo iného zrejmé,

že táto osoba bola „osobne predvolaná“ alebo sa jej „inými prostriedkami skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania, a bola informovaná o tom, že možno vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania.“ Treba pritom zdôrazniť, že podľa judikatúry Súdneho dvora ide v tomto prípade o autonómne pojmy práva Európskej únie, ktoré sa musia vykladať jednotne v celej Európskej únii. Zároveň platí, že vzhľadom na ciele sledované rámcovým rozhodnutím 2009/299 majú spôsoby predvolania stanovené v čl. 7 ods. 2 písm. i), bod (i) rámcového rozhodnutia 2005/214 v dôsledku svojej jasnej a spoločnej povahy za cieľ zabezpečiť vysokú úroveň ochrany a umožniť vykonávajúcemu justičnému orgánu uznať a vykonať rozhodnutie o peňažnej sankcii napriek neúčasti povinného na konaní, ktoré viedlo k jeho vydaniu, pri plnom dodržaní práva na obhajobu. Dodržanie podmienok predvolania uvedených v predmetnom článku rámcového rozhodnutia 2005/214 totiž môže zabezpečiť, aby dotknutá osoba dostala včas informáciu o termíne a mieste konania, a vykonávajúcemu justičnému orgánu tak umožňuje dospieť k záveru, že právo na obhajobu bolo dodržané. Právo osoby predvolanej pred trestný súd na spravodlivý proces teda vyžaduje, aby táto osoba bola informovaná spôsobom, ktorý jej umožňuje účinne si zariadiť svoju obhajobu. Článkom 7 ods. 2 písm. i) rámcového rozhodnutia 2005/214 sa má dosiahnuť tento cieľ a okrem „osobného predvolania“ sú podmienky stanovené v tomto ustanovení splnené aj vtedy, ak sa dotknutej osobe „inými prostriedkami“ skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania. Prítom prináleží justičnému orgánu štátu pôvodu, aby v osvedčení uviedol dôkazy, na základe ktorých konštatoval, že dotknutej osobe boli skutočne doručené úradné informácie o termíne a mieste konania, a pri preverovaní, či boli podmienky uvedené v článku 7 ods. 2 písm. i) rámcového rozhodnutia 2005/214, ktorému zodpovedá § 12 ods. 2 písm. d), bod. 1. zákona č. 183/2011 Z. z., splnené, môže vykonávajúcí justičný orgán vychádzať aj z iných dôkazov, vrátane okolností, o ktorých sa dozvedel v rámci vypočutia dotknutej osoby (primerane pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. mája 2016, Paweł Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, body 32 a nasl.).

V kontexte týchto všeobecných východísk považoval najvyšší súd v preskúmvanej veci za podstatné, že podľa predloženého osvedčenia a výpisu zo zápisnice magistrátneho súdu sa povinný nezúčastnil konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, mal byť však na toto konanie 23. augusta 2018 osobne predvolaný.

Preto so zreteľom na námietky odvolateľa, podľa ktorých sa v čase skutku a ani v čase konania na území Spojeného kráľovstva už nenachádzal, požiadal najvyšší súd príslušný justičný orgán štátu pôvodu o poskytnutie informácie, akým konkrétnym spôsobom bol odvolateľ osobne predvolaný na konanie a tým informovaný o stanovenom termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu uznávaného rozhodnutia, a o tom, že možno vydať toto rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania, a tiež o predloženie dôkazu preukazujúceho splnenie niektorej z podmienok uvedených v časti h), body 3.1a. až 3.4. osvedčenia. Keďže justičný orgán štátu pôvodu na túto žiadosť najvyššieho súdu vôbec nereagoval, dospel odvolací súd k záveru, že justičný orgán štátu pôvodu nepreukázal, že bol odvolateľ „osobne predvolaný“ na konanie, ktoré viedlo k vydaniu uznávaného rozhodnutia a ktorého sa osobne nezúčastnil, a ani to, že by mu boli „inými prostriedkami“ skutočne doručené úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania. Teda justičný orgán štátu pôvodu nepreukázal splnenie podmienok na uznanie a výkon rozhodnutia o peňažnej sankcii vydaného v neprítomnosti povinného a z tohto dôvodu najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.